CLAUSES

Mr. SPEAKER.—I shall put the clauses to the vote of House. The question is :

"That clauses 2 and 3 do stand part of the Bill".

The motion was adopted

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Schedule do stand part of the Bill."

The motion was adopted

The schedule was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That clause 1, the Long Title and the enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted

Clause 1, Long Title and the Enacting formula were added to the Bill.

Motion to Pass

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1970, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1970, be passed."

The motion was adopted

Now the Hon. Minister may move the next bill for consideration.

Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1970

Motion to Consider

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1970, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1970, be taken into consideration."

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಸ್ಪೀಮ್, 1970–71ನೇ ಇಸವಿಗೆ 531 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಹಣ ವಿನಿಯೋಗ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅರ್ಥ ಶಾಖೆ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇದು ಒಂದು ಲಂಗು ಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಕುದುರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸವಾರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಸವಾರನನ್ನು ಕೂರಿಸಿದರೆ, ಕುದುರೆಯನ್ನು ಆ ಸವಾರನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಲ್ಲನು ? ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಂಗೂ ಇಲ್ಲ, ಲಗಾಮೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ನೋಡಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಯಾವ ಬಜೆಟಿನಲ್ಲೂ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು ಎಂದು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವಲ್ಲದೆ ಎಕ್ಸೆಸ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ತೋರಿಸದೆ, ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇವತ್ತು 531 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಇಂಥ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಅಂದರೆ, ಇದು ಬ್ರೇಕ್ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಿನ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಇವರಿಗೆ ಕಾರು ಹೋದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಆ ಕಾರು ಒಂದು 10 ಮೈಲಿ ಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ತಡೆಯಿ, ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹು ವೇಗದಿಂದ ಹೋದರೆ, ಅದು ಬ್ರೇಕ್ ಇಲ್ಲದೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಗಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ವಾಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರು, ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ತಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಈ ಬ್ರೇಕ್ ಇಲ್ಲದ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ತಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇವರ ಹಿಂಬಾಲಕರು ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೊನ್ನೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಯಿತಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಆಗಬಹುದು. ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ನೀರಿನ ಗುಳ್ಳೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಯಾವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತತ್ವ ಇಲ್ಲ. 531 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೂ 200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಏಷ್ಟೊಂದು ಲವಲವಿಕೆ, ಖುಷಿಯಿಂದಿದ್ದರು. ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಣ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಏಕೋ ಬೇಜಾರು, ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗಡ್ಡ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮುಖ ಚಿತ್ರದಿಂದರೇ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಅದು ನನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ದಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅವರು ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಜೋಗಿಮಠದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರು ಇರಲು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ನೀವೂ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಿ ಇರಬಹುದು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳ್ತಾಟ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಏದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿನದ ಗೃಹಸಚಿವರಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿ ನಾಮ ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಮಲಮೂತ್ರ ಕುಡಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ ದೃಶ್ಯ 1970ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಾಗರಿಕ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೆಯಾ ಎಂದು ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಪುನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾರಿಗುಡಿ ಜಾತ್ರೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಜನರು ಅಂದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಅಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸರು ಇರುವುದು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ನ್ಯಾಯಾಲಯವಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಪೋಲೀಸರಿಗೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು. ಜನರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಅಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದು—ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಈಗ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಾಗರೀಕ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಗಬರದು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥವನನ್ನು ಕಾಪುನಿನಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿಪ್ ನಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಬಡಿದು ಹೊಡೆದಿದ್ದು ದರಿಂದ ಅವನು ಇವತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ.ಯವರು ಹರಿತಾಳ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪೋಲೀಸರ ಅಮಾನುಷಕೃತ್ಯದಿಂದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹರತಾಳ ಮಾಡುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲಯೇ ಒಬ್ಬ ವೆಟರಿನರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನೇ ಬೇರೆ ದನ್ಸಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ದನಗಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಪೋಲೀಸರೇ ಬೇಗ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾನೂನಿನ ನರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಬೇಗ ಶೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಆಜ್ಞೆ ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವನು ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಯ ಸಚಿವರ ಎದುರಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು ಏಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಲೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗಿನ ಒಂದು ಸೇಡನ್ನು ಅವನ ಮೇಲೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತನ್ನ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲ ಚರಾಯಿಸಿ, ತಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ಊರಾದ ತ್ಯಾಮಗೊಂಡಲದಲ್ಲಿ ವೀರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಗೌರವಸ್ಥರಾದ ಜನರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? - ಪೋಲೀಸರ ಜುಲುಮೆ ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಗೌರವವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂಬ ಅಂಶ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳು ಇವೆ. ಅಂತಹ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸರೇ ಜನರ ಕೈಗೆ ತೋಡ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಒದ್ದು ಮೈಮುಖ ಮುರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಹೊಡೆಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂತಹದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಾಬ್ದಿವರ್ಷವೆಂದು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ಶಾಪ ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನೀವು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಷ್ಕರ್ಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೋಂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಖಾತೆ ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಪೋಲೀಸರಿಂದಲೇ ಹೇಳಿಕೆ ತರಿಸಿ ಓದುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಇನ್‌ಸ್ಟನ್ಸ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪೋಲೀಸರು ಏನಾದರೂ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರೆ ನ್ಯಾಯ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಅಂದರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲ. ಇದು

ಅವರ ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಜನತೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಜನರು ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಡೆಗೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಸಹಕಾರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳಿಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ನದಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದ, ಮತ್ತೊಂದು ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸತಕ್ಕ ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೇಕೋ ಶಂಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೆ ನೈತಿಕವಾದ ನಿಲುವು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನೀತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ. ನಮ್ಮ ನೈತಿಕವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದರಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಆ ಒಂದು ಅವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಯ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂಜಿಬುರುಕುತನದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಹೈಕಿಯವರೇ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷವಾಗಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿಟ್ಟ ನಿಲುವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಮೇರೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

9-00 A.M.

ಇವರಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಅವರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಇವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಅಂಜುಬುರುಕುತನದ ನೀತಿಯಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇವತ್ತು ಈ ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನದಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಮಿಳು ನಾಡಿನವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತೋ ನಾಳೆಯೋ ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರಾವರಿ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಾರತಮ್ಯ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ, ಹೇಮಾವತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದ ಅಂಜುಬುರುಕುತನ ಇತ್ತು. ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶರಾವತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶರಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾಯರ ಆಶ್ರಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿ, ಶರಾವತಿಯ ದೂರಿನಿಂದ ತಲೆತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆದು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಮಾವತಿಯ ಯೋಜನೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಇಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದ 3 ಕೋಟಿ ಜನ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ, ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಣತೊಟ್ಟು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಯುವಕರು ತಮ್ಮೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ರಕ್ತಾರ್ಪಣಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಒಂದುಅವಕಾಶ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನದಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಲಿ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಬಲಪ್ಪವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಹೋರಾಟದ ಸದ್ಬಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಬೇಕು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಆಗ್ರಹಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಈ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕದಡಿದೆ, ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ವಿಮರ್ಶಕಾರರು ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಮೊನೋಲಿಥಿಕ್ ರಾಕ್ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದ್ದೇವೆ ಅಂತ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಭದ್ರವಾದ ಒಂದು ಪಕ್ಷವಾಗಬೇಕು. ಆಗಲೇ ಆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗಲೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಈ ಅಧಿಕಾರದಿಂದಾಗಿ ಜನತೆಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ! ದೇಶಕ್ಕೆ ಮುನ್‌ಸೂಚಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಎಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಹೊರಗೆಡವತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಇವೆ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಕ್ರಾಸ್ ಓಟಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ ಇವತ್ತು ತನ್ನ ಒಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹಡಿಗೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇದಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊರಳ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೇ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಗೆ ನೀವು ಒಳಗಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ. ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾದ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಒಂದುಗೂಡಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಏಪತ್ತನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿತರಾಗಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್, ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಭೂಕಂದಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭೂಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿ ಬಹಳ ಆರ್ಷೆಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಆಗ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥವರು ಸುಲಭವಾಗಿ ರೈತರಿಂದ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಹಾಕಿದ್ದಂಥ ಮಾರ್ಗವೇ ಹೊರತು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ, ಎಕರೆವಾರು ಇಷ್ಟು ಕೊಡಿ ಅಂತ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥ ಪದ್ಧತಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿ ಹಳೆಯಾದಾದಂತಹ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವಾಗಲಿ, ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಮರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ 3-4ನೆ ವರ್ಷದಹಿಂದೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ

ಯನ್ನು ನಾವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಎರ್ಚಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು, ಆದರೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ಸು ದೊರಕಲಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ವಿಷಯ, ಇದು ಹಿಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಆದದ್ದು ಅಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದೋಷ ಏನೆಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರತಕ್ಕವರು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ, ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಆಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸಂಶಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಭಯ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಭೂ ಕಂದಾಯದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಎರ್ಚಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗವೇ ಹೊರತು ಈಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ರೈತನಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಅರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹವರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ. ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದವರೆಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಅದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರಲಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಸಮಾಜವಾದ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳತಕ್ಕ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಸರಕಾರವಾಗಲಿ ಈ ಕಡೆ ದಾರಿ ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಈ ಕಂದಾಯ ಪೂರ್ತಿ ವಜಾ ಮಾಡಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡದೆ ಹೋದರು ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ. ಈ ಮಿತಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಂದಾಯ ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ರೈತನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಸರಸ ಅಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ರೈತನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಇಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತುಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ ಬೆಳೆ ಎಲ್ಲ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಬೆಳೆ ಮೇಲೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಬೆಳೆ ಆಗಲಿ, ಆಗದೆ ಇರಲಿ 1965 ರಿಂದ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳೆ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಶಾನುಭೋಗರು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಪ್ ಕಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಯಾವುದು ಮಾಡದೆ 1965ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವಸೂಲ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆ ಮೇಲೆ ಸೆಸ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸೆಸ್‌ನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಳೆ ಆಗಿದೆ, ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸೂಪರ್‌ವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನೀಯರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಂದ ವಿಚಾರಣೆಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತೆರಿಗೆ ಬಿಡುವಹಾಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ನೀವು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಎಂದು ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ವಿಧದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇರುವ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ರೈತರ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಿ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಏನೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯವು ವಾಣಿಜ್ಯ ತಳಹದಿಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೈವಿಧ್ಯ ದೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೀಗ ರೈತನ ಉತ್ಸಾಹ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಏರು ಪೇರುಗಳಿಂದ ಆತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ದೊರೆಯುವ ಭರವಸೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತತ್ವ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೈತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು, ರಾಭ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ದೊರಕುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ರೈತ ಉಳಿಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತ ರೈತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ರೈತರು ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಎಷ್ಟು, ವಸೂಲು ಆಗಿರುವುದು ಎಷ್ಟು, ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪಟ್ಟಾವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿ ಜನ್ಮ ಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರಕಾರ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪಟ್ಟಾಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಪಟ್ಟಾಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಾಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿ ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯಾಗಲಿ, ಕ್ಷಾಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಪಟ್ಟಾಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುವುದಾಗಲಿ, ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಷ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಬೆಳಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲ ಚಳುವಳಿಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಏಳುವಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದವರು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿ ಕೆಲಸವಾಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ತಾವು ಈ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ (ಕಮರ್ಷಿಯಲ್) 1970 ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಎರ್ಲೆಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು ಇವೆ, ಎಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಹೇಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಬೆಲೆ ಏನಿದೆ ? ಎಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಭದ್ರಾವತಿ ಐರನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ; ಸೇಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಕನ್‌ಸೆಷನ್ ರೇಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅವರು ಭಾರತ ಫೋರ್ಜ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರುಜುವಾತು ಆಗುವಹಾಗೆ ಆಡಿಟ್ ರೀಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. 2 ಲಕ್ಷ 53 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಇದರಲ್ಲಿ, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲರುವುದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

" Sale of special steel at concessional rates :

The selling prices of special steel blooms and sections were reduced in December 1966 and July 1967. In respect of supplies of balance

quantities of steel relating to earlier orders of the same firm pending on these dates, the company agreed to the cancellation of orders and accepted fresh orders at the reduced rates. In respect of 984 tonnes so supplied on fresh orders, the loss of revenue amounted to Rs. 1.09 lakhs. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆರ್ಡರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಕಡಿಮೆ ರೇಟಿಗೆ ಹೊಸ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಬ್ಬಿಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳು ಇವೆ. ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಾಲೀಕರು ಯಾರು ? ಅವರಿಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಇದೆ, ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೊಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಆನಕ್ಕೆ ಇವೆ. ಮತ್ತು ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ದೋಷವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ? ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರ ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಆವಶ್ಯಕ ಅವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ? ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಅವರನ್ನು ಅಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿ ದೋಷ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಕ್ರಮವಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 279 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿದ್ದುವು. ಅವು ಮತ್ತು 1965ರಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಅಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ವಿತರಣೆ 65 ರಿಂದ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ರೈತರಿಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಗಳಿವೆ, ಪ್ರೊವಿನ್‌ಷಿಯಲ್ ಮಾರ್ಕೆಂಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಗಳು ಬಂದರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ. ಸರಕಾರ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ್ದರೂ, ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳೇನು ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಅಲ್ಲರುವುದು. ಅವರಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಕೂಡ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಸರಕಾರ ತಮ್ಮವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟಲೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ, ಅದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಲೋಪದೋಷ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ರುಜುವಾತಾಗಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷವಾದ ಆಡಳಿತ ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ ನೀತಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದೋಷವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಎಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ? ನಮ್ಮನ ನೀತಿ ನಿರೂಪಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತರದಿರುವಾಗ, ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವರಮೇಲೆ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವಾಗ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಒದಗಿಸುವರು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಾದೀತು. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಆಡಳಿತ, ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿರುವುವು.

ಇನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ; ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ, ಒಕ್ಕಲಿಗರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಕುರುಬರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ, ಲಿಂಗಾಯತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಎಂಬ ಅನೇಕ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯುಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಇತರ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮದು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಜಾತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಈ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. ''ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯವಾಗಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಜಾತಿ ಮತ ಪದ್ಧತಿಗಳಮೇಲೆ ಆರಂಭಿಸಲಾದ ಸರಕಾರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು ಮತ್ತಿತ್ತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವರೂಪ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.'' ಬರೀ ಸ್ವರೂಪ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಜಾತೀಯತೆಯ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ದೋಷ ಇನ್ನೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಜಾತೀಯತೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇಂದು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಧೈರ್ಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುವು ಅವಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಧನಸಹಾಯ ಅಥವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವೇನು ನಡೆದಿದೆ ? ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೇರ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದರು. ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವಹಿಸಿ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿಜವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅದರ ಕಾರ್ಯವೇನು ಅದಕ್ಕೆ ಲಾಭವಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜ್ಞೆತನ್ಯವಿಲ್ಲ. ಫಿರೇಚರಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇತರರು ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಯಾಪದೋ ಕಾರಣ ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಲಾಭ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಅವು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷದೋಷಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಆಡಿಟ್ ವರದಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ಪಿ.ಎ.ಸಿ.ಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಿಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ದೋಷದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ವಾಖ್ಯವಾದುದು. ಇರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದುದು. ರೂಲ್ ಆಫ್ ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಡಿ ಅವರು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಅನೇಕವೇಳೆ ಫೋನ್‌ಮಾಡುವುದು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದು, ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವವರು ಅಥವಾ ಇತರರು ಆಗದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಮಾಡಿದವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಡಕು ಮಾಡಲು ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವರು. ಹೀಗೆ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ.

ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು, 1967ರ ಚುನಾವಣೆ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಖಾಯಮಾಗಿ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಕೈಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಈಗ ಮಾಡುವಂತೆ ಅಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಡಳಿತ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮಿಸ್ಟೇಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ್ದು ಎಷ್ಟೋ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಯಾರು ಏನೇ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೂ ಬಹುಮತದ ಬೆಂಬಲವಿದೆ, ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಧೈರ್ಯ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವರಿಗಿದೆ. ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಲಭವಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಧೈರ್ಯ ಬರಬಾರದು. ಸಣ್ಣ ತಪ್ಪು ಆದರೂ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಸಲ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವ ಹೆದರಿಕೆ ಮತ್ತು ಲೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೆ ಹೆದರತಕ್ಕುದ್ದೂ ಇರಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಡಳಿತ ಎಷ್ಟು ಸಡಿಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲ.

9-30 A.M.

ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೊಂದು ಕೆಲಸವೂ ಲಂಚವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಲಂಚ ಕೊಡದೆ ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಎಮರು ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಮರು ಪಕ್ಷದ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಟೂರ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಗೌರವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಾಣುವಂತೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಏಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯ ಬಾರದು. ಲಂಚ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಒಂದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಲೈಸನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಹುಚ್ಚವಳ್ಳಿಗೌಡರು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಪ್ರಿಂಟ್ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಹೋಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ತಹಸೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೇಳಿದಾಗ 70 ರೂಪಾಯಿ ಆವರಿಗೆ. 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಪೋಲೀಸಿನವರೂ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೂ, ನಾವೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದರೂ, ಲಂಚ ಕೊಡದೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲ ಲಕ್ಷಾಧೀಶರೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ನಾವು 50, ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಏಕೆ ಸಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ, ನಾವೂ ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಳಗಿನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿಯರುಗಳು ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಭವ್ಯವಾದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಾನೇ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಲಂಚ ಸತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರನ್ನೆಲ್ಲ ನುಲಭವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಲಂಚವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಲಂಚದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟೆ. ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಳತೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಹೊತ್ತೂ ಆ ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ವಿಚಾರಣೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉಪ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರ ಕಾಟ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹೆದರ ಬೇಡಿ ನಿಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ ಹೇಳಿದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಇವರು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರು ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನೂದೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕುದಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಹೋಗತಕ್ಕ ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಹೊರತು ಹಣಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮನೂದೆಯಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯ ಹೊಳೆಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಮುಂದಿನ ಸಾರಿ ವಿರೋಧ ಪಾಟಿೀದರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇನ್ನೊಂದು ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಅವರ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಚಾಮರಗೀತೆಯನ್ನು ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಜವಾಯಿತು.

ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಪುನಃ ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಮಾಡಿ, ನಂದಿಯೊಳಗೆ ಸಮಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲವನ್ನು ತೂರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ದುಡ್ಡನ್ನು ನಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನು ಇವರ ಯೋಚನೆ ಏಕೆ ಎಂದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರಬಹುದು ಈ ಹೊತ್ತು ಪುನಃ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಸಂಕಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸವಿನಯದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಡಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ನೀವು ಹೋಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೋದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಗ್ಗೊಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮುಂದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ, ನೀವು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಪಕ್ಷಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ವ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವು ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಿಮಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಗುತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಗುತ್ತಿಗೆ ಇರುವುದು, ಮಾತನಾಡುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕು ತಮಗೆ

ಇರುವುದು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾರಂಭ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು ಇದೆ. ದಿಮಾಕು ದೀಪ ಉರಿತು, ಎರಡು ನಿವಿಷ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಸೊಗಸಾದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಅಣಿ ಮುತ್ತುಗಳು ಎಂದು ಮತ್ತು ಎಂಥೆಂಥವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಟಿಕೇಟು ಸಿಗದೆ ಅತ್ಯಪ್ತರಾದವರು, ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗದೆ ನಿರಾಶರಾದವರು, ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದವರು, ಈಗ ಒಂದು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇರುವ ಅವರ ಭಾಷಣ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> "ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎನ್. ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಯಾರಾರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಚುನಾವಣೆಗೆ ಟಿಕೇಟು ಸಿಗದೆ ಅತ್ಯಪ್ತರಾದವರು, ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಗದೆ ನಿರಾಶರಾದವರು, ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದವರು, ಈಗ ಒಂದು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಣಿ ಮುತ್ತುಗಳೆ ಎಂಬುದಾಗಿ"
>
> ಆದರೆ, ಎಸ್. ಎನ್. ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ! ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ ನುಂಗಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ವಾತಾಪೀ ಜೀರ್ಣೋ ಭವ ಮಾಡಿದ ಭೀಮರೂ, ಮಾಜಿ ರಜಾಕಾರರೂ, ಐವತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಆಸ್ತಿ ಮಾರುತ್ತೇನೆಂದು ಅನಂತರ ನಾನೆಲ್ಲಿಂದೆ ಎಂದವರೂ, ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಡೈಮಂಡು ಗಳೇ—ಕಲ್ಪರ್ಡ ಡೈಮೆಂಡ್!

ಇದು ಎನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ! ಈ ರೀತಿ ಪಕ್ಷ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಹೋದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ! ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ದೇಶಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಬ್ಬಣಗಳು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುರಿತು ಯಾರಾದರೂ ತಾವೇ ಹೊಣೆಗಾರರು ಎಂದು ಸಂಕೋಚಪಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಸರಿಯಾದುದನ್ನೇ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಇವರು ಇರಲಿ, ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು. ಅವರೆ ಈಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿದೆ. 60 ವರ್ಷ ಆದ ಮೇಲೆ ಅರಳು ಮರಳು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ಏನೋ ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೇಳಿದ್ದು ನೆನಪು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋದ ಕನ್ನಡನಾಡು ಒಂದುಗೂಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಿರಿಯಾಸೆಯಿಂದ ಈ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಪಕ್ಷದವರು ಅದನ್ನು ಮೂರೆ ಗುಂಪು ಮಾಡಿ ಹಣ ಮತ್ತು ಜಾತಿಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದು ಓಟು ಪಡೆಯಲು 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಅನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಮಾತು! ಮುಂದೆ 1972 ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓಟು ಕೇಳಲು ಹೋದಾಗ ಜನತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತದೆ. ನೀವು ಒಂದು ಓಟಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ನಮಗೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹತ್ತಿರ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಇರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರ ಮೇಲೆಯೇ ಅದು ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದು ಅದು ಏನು ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು 1972 ರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಹಾದರತನದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸೀಮೆಂಟ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ನೋಟು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹಂಚುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಾರದ ಸಂಗತಿ. ಇವರು ನೋಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನತೆ ಇವರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ರಷಿಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನೀತಿಯನ್ನು ಇವರು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಮ್ಯೂ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ)

ನಿಜಂನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಅದು ಬಹಳ ದೂರ ಇವೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅಚಲ ನಂಬಿಗೆ ಇದೆ. ಸೂರ್ಯನ ಮೇಲೆ ಉಗುಳಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಮೆರಿಕಾ ರಷಿಯಾ ಇವು ಮಹಾ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು, ಅವರ ವಿಚಾರ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಏಕೆ? ಅದು ವಿವೇಕ ಅಥವಾ ಅವಿವೇಕದ ಮಾತು ಆದೀತು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಈ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲ. ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಒಡೆದುಹೋಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸರಕಾರ ಹೇಗೆ ಇವೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಬಚ್ಚೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಒಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಬಿಸಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಚ್ಚೆಯ ಚೂರು ಹೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕವದಿ ಹೊಲೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಳೇ ಬಚ್ಚೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಇಂಥ ಕವದಿ ರಗ್ಗಿನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಳೇ ಬಚ್ಚೆಯ ತುಂಡಿನಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಕವದಿಯು ಹಾಗೆ ಇದು ಕವದಿ ಸರಕಾರ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲ. ಇವರಲ್ಲಿ 28 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

Sri K. H. PATIL. – Sir, I feel that I have a right to intervene and suggest my point of view. I want to know from the hon. Member Sri Siddaveerappa whether he is.....

Mr. SPEAKER.—I am not permitting the hon. member.

* * *

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾ ಲೋಪವಿದೆ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದೇನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ —ತಾವು ಹೀಗೆ ಇರಿತೇಪಿಂಗ್ ಟೋನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲ? ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರೆದ್ದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗತಾನೇ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರೂ ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಿಂದ ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡೋಣವಾಯಿತು.....

Sri K. H. PATIL.—I take strong objection if you have expunged what I stated.....

Mr. SPEAKER.—Not to be recorded.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ರೂಲ್ 315 ಪ್ರಕಾರ, ತಮಗೆ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಡಿಫಮೇಟರಿ, ಇರೀಸೆಂಟ್, ಅನ್‌ಡಿಗ್ನಿಫೈಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶವುಂಟು. ಅದರೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಕ್ಕ ಕಾರ ಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಾವು; ನಮಗೆ ತಾವೂ ಒಂದು ರೆಸಿಪ್ರೋಕಲ್ಲಾಗಿ ಪ್ರೀತಿ ಅಭಿಮಾನಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಅಂಥ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ತಾವು ಹಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಮೂಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I am very glad that hon. member Sri Nanje Gowda has made a correct approach. I have not taken the decision to expunge what hon. Member Sri K. H. Patil spoke lightly. The hon. member made reference to certain proverb and the Chair is entitled to expunge it.

* * * * Matter Expunged as ordered by the Chair.

As regards interventions, the rule is that unless the hon. member speaking yields, no other hon. member can intervene. Even if the hon. Member who is speaking were to yield, the Hon. Chair should permit the other hon. member to intervene. Only with the permission of the Speaker, an hon. member can intervene and not otherwise. If hon. Member want to see the authorities on this point I shall certainly show them.

In the present case, the hon. Member Sri K. H. Patil never intended to seek any clarification fr m the hon. Member who was speaking, but merely tried to carry on some dialogue which is not correct.

As regards the rule in respect of expunction of the words, I am to state that only those words, speeches, etc., can go on record which have been made according to the rules with the permission of the Speaker. No hon. member is entitled to make a speech or intervene without the permission of the Speaker. Since the hon. Member Sri K. H. Patil spoke without my permission, I have ordered the same to be expunged from the records.

Now, the hon. Member Sri Siddaveerappa may continue his speech.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ. —ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಆಗ ಕಾದೀ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಾದೀ ಎಂದರೂ ಖಾದೀ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ. ಈ ಖಾದಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆ ತ್ಯಾಪೆ ಹಾಕಕ್ಕಾಗಿ ಕಾದಿ ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮೊನ್ನೆದಿವಸ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಖಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೂ ಸತ್ತು ಹೋದಂತೆಯೇ, ಉಳಿದು ಹೋದಂತೆಯೇ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಸತ್ತುಕೊಗುತ್ತದ್ದೋ ಅಂದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೂ ಅಳಿಯಿತೆನ್ನಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಉಳಿದು ಬೆಳೆದರೇನೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಳಹದಿ ಹಾಕಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು ವಾದಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ನಾನೇ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನನಗಿಂತಲೂ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿಳಿದವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬಹಳ ಅಂಜುಬುರುಕರು, ಅವರದು ಬಹಳ ಪುಕ್ಕಲು ಎದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗುಣಕ್ಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ಮತ್ಸರವಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಡಗಿರತಕ್ಕ ಗಂಡಾತರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಸೋಗನ್ನು ತಾಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು, ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ನಂಬಿಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಂದಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರಣ ತಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಗಂಡಾಂತರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ದೇವರ ದಯದಿಂದ ಎಲ್ಲವೂ ಪಾರಾದರಂತೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇನಾದರೂ ಆ ನದೀನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಗಡೀ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷವೇ ಹೊಣೆ ಎಂದು ಸಾರಿದ ಮೇರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾಳಿತಕ್ಕ ನಿಲುವು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಅವು ಆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸತಕ್ಕ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ)

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಮ್ಮವರು ಇವರು ಬೇರೆಯವರು ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೊಂದು ಕೊಡಪಾನ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎರೆಚಿ ಆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸಲು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಮನೆ ಒಂದೇ ಸುಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಖಂಡಿತ ನೀರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ—ಬೆಂಕಿಯನ್ನೂ ಆರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ತಕ್ಕ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀರನ್ನೂ ಮಣ್ಣನ್ನೂ ಎರೆಚಿ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡೇಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಲಿ—ಕೇಳದೆ ಇರಲಿ. ನಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ—ಬಿಡಲಿ ನಾವು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಇವರ ಕೈಲಿ ನಮ್ಮಿಶ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಮುನ್ನ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. We want a Ministry of talents. We want a Ministry consisting of men with calibre character, integrity and capacity to give a drive and see that the country is saved. ನಮಗೆ ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ವಿಸರ್ಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ದಕ್ಷರಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಗಂಡಾಂತರಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದು. ಆಗ್ಗೆ ನಾವು ಈ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಆಗ ನೀರು ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇವೇ ವಿನಾ ಎಂದಿಗೂ ಉರಿಯತಕ್ಕ ಬೆಂಕಿಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ಎಂದೂ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇವರು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದಾಗತಕ್ಕ ಅನಾಹುತಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಇವರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು - ಆಗ ಇವರನ್ನು ನಾವು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾಲಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಬಜೆಟ್ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ ಅವರು ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ತಗಾದೆ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೈಸೆಯನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೈಲಿದ್ದಷ್ಟಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದಸ್ಕತ ಹಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ನೀವೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸಬಿಲ್‌ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಸಹ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ. ನನಗೆ ಈರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಯುನಾನಿಮಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಲು ನಾನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಡವರಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಎರಡು ಸಾರಿ ಹಿಚುಕಿ ನೋಡಬೇಕು. ಆ ಹಣ ನಪ್ಪಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಂತರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಣವನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಗಾಲಾಗಿರುವ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

10-00 A.M.

ಇನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಒಳಗೆ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಳಗೊಳಗೇ ಘರ್ಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಲಕ್ಶನ್ ದೀಪದ ಫ್ಯೂಜ್ ಹೋದರೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲೂ

ಒಂದು ದಿನ ಘರ್ಷಣೆಯು ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದು ಬಹಳ ದೂರ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ವೈರಾಗ್ಯಭಾವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಗೌಣ. ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರ್ಯಾದೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಜನರಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಉಗುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾನಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನಾವರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ಎಂಬುದು ತಾಂಡವನೃತ್ಯವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆ ಇರುವ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಯಾವ ರೀತಿಯೂ ಮರೆಮಾಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದ್ರೋಹವನ್ನು ಬಗೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗೆಡ್ಡೆಯನ್ನು ಸಣ್ಣದಾಗಿರುವಾಗಲೇ ತೆಗೆಸಬೇಕು, ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೇಲೆ ಅಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕ್ಯೆಎತ್ತುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ವಿಷ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಜನರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹೊರಗೆ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಜನರು, ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನಾಣ್ಯದ ಎರಡು ಮುಖ ಇದ್ದಂತೆ ಇವರು, ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆವು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ, ಇವುವ ಕೆಟ್ಟ ಹುಳುಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ. ನಂತರ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಆದರೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಇಂಥವರು ಇವರು ಅಂಥವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದಿಂದಲೇ ಅವನ್ನು ಸಾಕುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಜನರು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾತನಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಬಾಳಿಗಾ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೈತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರು ಪುಂಡರು ಎಂಬ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮೇಲೆ ಪುಂಡುಕಂದಾಯ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ಅದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೋ ನುಳ್ಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ಈಗ ಆ ಪುಂಡು ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಒಂದು ರೈತಾಪಿ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಆ ರೀತಿ ಪುಂಡುಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮುಂದೆ ಇದೇ ಜನಾಂಗದವರು ವೈಶ್ಯರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ 7-8 ಲಕ್ಷ ಜನರಿರುವ ಜೀರಿ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಪುಂಡುಕಂದಾಯ ಹಾಕುವ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜನಾಂಗವನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಒಂದು ಪ್ರಭಲವಾದ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹುಟ್ಟಿಸಿದಂಥ ಈ ಪುಂಡುಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲು ಇವತ್ತು ಹೊರಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನವಿನಯದಿಂದ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಕುವುದಿದ್ದರೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹಾಕಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಹುನಾರ. ಆದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಆಗಬೇಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕೇಸನ್ ಹಾಕಿದ್ದಿರಿ, ಅದನ್ನು ಮೊನ್ನೆದಿವಸ ಅಂದರೆ 23-3-1970ರಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ವಜಾ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ)

ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕೇಸ್. ತಾರೀಖು 25-10-1968ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡರು ಒಂದು ಚೆಕನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಲು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮೇರೆ ತಾ 9-11-1968ರಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮನೆ ಇಟ್ಟರು. ಯಾವಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪಗೌಡರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ನಹಿ ಹಾಕಿದರೋ ಆಗ ಚೆಕ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಹ ಈ ರೀತಿ ಚಾರ್ಜ್‌ಷೀಟ್ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದು ನಿಲ್ಲುವುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕೇಸ್‌ನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ತಾ 4-11-1969ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಇವರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ನಹಿ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಕೇಸ್‌ನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಇವರು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ತಾ. 5-11-1969ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರೇಗೌಡರು ಇವರನ್ನು ಟ್ರಂಕ್ ಕಾಲ್ ಮಾಡಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯೂ ಇದೆ. ಅವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಡಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ನವ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಬಂತು ಎಂದು ಕೇಳಲಿಕ್ಕಾಗಿ. ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನೇ ಕೇಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಂತ, ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪಗೌಡರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಇವರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರ್ತಮಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಿದ್ದು ತೀರಿಸಲು ಕಂಪಾಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಾತಾ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಲಿ ನಾನು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರಿಗೆ ಒಂದಿರುವಂತೆ ನನಗೂ ಕೂಡ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಆದರ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವೋ ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಅದು ನೋ ಸ್ಮೋಕ್ ವಿದೌಟ್ ಸ್ಮೋಕ್. ಎಲ್ಲೊ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದರ ವಾಸನೆ ಇರುತ್ತದೆ. ವಾಸನ ಇಲ್ಲದ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಇಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮುಂದಾದರೂ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿತ್ತೇವೆ. ಅದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ಮಳ ಪಲ್ಲಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ನಮಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಇಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಮಗೆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಿಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇರಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲೀ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದರ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಈ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಿಮಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ದಿನವೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯಕ್

ರವರು ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸನ್ನು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಷ್ಟು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ನೇತೃತ್ವ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೆಲಿಗೇಷನ್ನನ್ನ ಸದಸ್ಯದಲ್ಲೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ದೂಷಿಸಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ನಾವೇ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಾವು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಸಮಾಜದ ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ಹೆಸ್ಸು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರಲ್ಲಿ ನಮಿನಯ ದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು ಅದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಳಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪೈಸಾ ಹಣವನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀನಾಡಗೌಡರ ಕೈಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಕೈಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಹೊಳೆಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹುಣಿಸೆಹಣ್ಣು ಕಿವಿಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಡಗೌಡರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವೂ ಒಂದೇ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹೆಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹಣವೂ ಒಂದೇ. ಇವರ ಇರಾಜೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್ (ಜವರ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ನಂಬರು (2) 1970 ಎನ್ನುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ವಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಷ್ಟು ಡೀಟೇಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆದಾಗಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತರಚನೆಯಾದ ಮೇಲೆ 18 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರವೇ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದೆ ಪಕ್ಕದ ನಮ್ಮ ಮದ್ರಾಸು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಡಿ ಎಂ. ಕೆ. ಸರಕಾರ ಬಂದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಮದ್ರಾಸು ಎಂದು ಇದ್ದ ಹೆಸರನ್ನು ತಕ್ಷಣ 'ತಮಿಳು ನಾಡು' ಎಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟು ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗಿದ ಬಹು ಕಾಲದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅವರು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಹಾಗೂ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದೂಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಒಂದು ರೂಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಪಾಸುಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೇನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗ ಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇನ್ನು 1972ರ ವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದನ್ನು ಮುಂದೂಡದೇ ಈ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಸಮ್ಮತವಾಗುವಂತಹ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ ಗೊತ್ತು ವಳಿಯನ್ನು ಪಾಸುಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಘನತೆಗೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ

(ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್)

ಮಾಡುವ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಜನರ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಏಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನನಗನಿಸುವುದು ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ವೀಕ್‌ನೆಸ್ ಇದರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

[MR. CHAIRMAN (SRI D. M. SIDDAIAH) in the Chair]

ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ 500 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನತೆಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಒಂದೊಂದು ಖಾತೆಗೆ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಡಿಮಾಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅದರ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಕೂಡ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿಗೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆಯ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯದೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾವಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಅಥವಾ ಎಕ್ಸೆಸ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಈ ಮನೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತಾರದೆ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳು ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದನೀಯ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿ ದೋಷದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 10-15 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ದೂರಿಕರಿಸಬೇಕು. ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಜನರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ಮುಖಾಂತರ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಫೈಲು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಂದ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಬಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವರ ಪಿ.ಎ. ಮುಖಾಂತರ ಫೋನ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಜನರಿಗೆ ಬೇಜಾರು ಆಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನೂರಾರು ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಬಂದು ರೊಕ್ಕ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟು ದಿವಸ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೋಡೋಣ, ಮಾಡೋಣ, ನೀವು ಹೋಗಿರಿ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನೋಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಮಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಪುನಃ ಬಂದು ಕೆಲಸ ಏನು ಆಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಅವರನ್ನೇ ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಉಂಟು. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು

ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ವಾತವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಮೊದಲನಂತೆಯೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಫೈಲ್ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹುಡುಕುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದು ಎಕಾನಮಿ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಎಷ್ಟೊ ಸಲ ಉಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 20—25 ರಷ್ಟು ಉಳಿಸಿ ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಬಜೆಟ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಪಾರವಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಉಳಿಸಿರುವಂಥದ್ದು ಅನೇಕ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಕಾನಮಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲ. ಎಕಾನಮಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸ್ ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅಬಾಲಿಷ್‌ಮಾಡಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. In principle almost all the parties have accepted the abolition of the upper house. ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಈ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲ ಒಂದು ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮಗೂ ತೊಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೂ ತೊಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗಿ ಅಪಾರವಾದ ಹಣ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ ಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಜನರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ನಿಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆ.—ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್.—ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಬರಾ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಂಬಲಕೊಡುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವೇ ಅಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ

ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್.—ಆ ರೀತಿ ನಾವು ನಿರ್ಣಯ ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವರೇ ತಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರ್ ಡೈರೆಕ್ಟ್‌ವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅಟಾನಮಸ್ ಬಾಡಿಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಎರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು.

10-30 A.M.

ಮೊನ್ನೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಒಂದು ಗಲಾಟೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿಯವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್)

ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಕಾಕ್ ಅವರನ್ನು ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್ ಆಗಿಯೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು, ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಪಾರವಾದ ಒಂದು ಡಿಸ್‌ಪ್ಲೆಜರನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸೆನೆಟ್, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಅಕೆಡಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು 20 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ, ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಅವರ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಗಲಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲು ಯು.ಜಿ.ಸಿ.ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಆಗ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಆಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗಲಾಟೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಯು.ಜಿ.ಸಿ.ಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯು.ಜಿ.ಸಿ. ಯವರೊಡನೆ ಕೆಲವು ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿರಬಹುದು ಅವರೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅದು ದೊಡ್ಡ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ. ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹುಡುಗರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ, ವಿನಾ ಕಾರಣ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪಾದನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗ ತಕ್ಕಂಥ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ. ಅಂಥಾ ಅಪಾದನೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಕ್ಟನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Mr. Speaker, Sir, I rise to oppose the Mysore Appropriation (No. 2) Bill moved by the Hon. Finance Minister. In Mysore State what sort of treatment the Maharashtrians are getting is that we are supposed to be slaves in the border area. The police in Mysore State in the border area are not human beings; but they are brutes. 1st November 1969 was a black day and there was a hartal in Belgaum City. Everything was peaceful upto 8 P.M. There was a public meeting and one Shiv Sena leader Sri Dattaji Salvi had delivered his speech on the well-known gymkhana ground in Belgaun and after the meeting when people were going to their homes, one Mr. R. S. Mane, a Municipal Councillor, was beaten by the police by entering into the house of one man called kulhathi in Kelkar Bag. One lady who was going in search of her brother in Konwalgalli was mercilessly beaten. I have brought all these things to the notice of the S. P. Belgaum.

On 14th February 1970 there was a procession of the Syndicate President, Sri Nijalingappa. The Maharashtra Ekikaran Samithi members including some of the M.L.As, wanted to show Black flags to the

Syndicate President, Sri Nijalingappa. On that day the Government of Mysore brought a huge police force in Belgaum. What was the necessity for it ? Is Sri Nijalingappa, the President of the Syndicate Congress, the Governor of Mysore State or the President of India or the Chief Minister of Mysore State or the Prime Minister of India ? When the Maharashtra Ekikaran Samithi members and some of the M.L.As. were showing the black flags to Sri Nijalingappa, one Sri Sirdesai, a Member of this House, was beaten mercilessly by the police. They were again involved in a criminal case and a charge sheet is pending in a court of law. Such things are going on in border area.

23rd March 1970 was a colour day in Belgaum. One Sri Sahadeva Rama Prabhavalkar was beaten by the police and garlanded with chappals. Later on, one shoe was put in his mouth and he was paraded in the streets of Belgaum. Such a treatment is given to Maharastrians. What sort of treatment are the Government of Mysore giving to the Maharashtrians ?

2nd March was Bombay Bundh and there was Belgaum Bundh also. The people were carrying banners and shouting the slogan 'Shiv Sena Zindabad.' The police removed the banners and with the help of the medical college students wrote certain things on the walls depicting some illicit connection between the Home Minister and the Prime Minister of India. We wanted to wash off these writings on the walls. The police have beaten the people who were washing off these writings on the walls and the roads. Such things had been written against the Prime Minister of India and the Home Minister of India and we have taken snaps of those writings and shown it to the Prime Minister. If there is a tussle between Maharashtrians and Mysoreans, is this the way to condemn the Prime Minister and the Home Minister of India ? You may have a grudge against the Home Minister and the Prime Minister, but by doing like this you are lowering the prestige of the Home Minister and the Prime Minister of India in the eyes of the nation ? Not only that. Do you know what the Police are doing ? There is a High School called Maratha Mandal High School. The Police have beaten the Marathi students of that school by entering the school. Even the lady students of that School have been mercilessly beaten. The Police entered the house of a Maharashtrian lady in Chavalgalli, that lady was also beaten by the Police. Is that the treatment given to Maharashtrians in Marathi areas ? I warn the Mysore Government, a day will come when we will shoot the Police not only in the streets but also in the houses. That day will come. We are experiencing such things in West Bengal. Up till now our relationship with the Kannada people in the border area is very cordial. We are fighting for the merger of that border area in Maharashtra. Still our relations with the Kannadigas are very good. Now this Government is creating a bad atmosphere in the border area. They are telling that if this Mahajan Report is not implemented by the Centre, there will be blood bath and blood-stain. I request my friends not to speak of blood bath and not to think of the blood stain of the Maharashtrians. They must reserve

(SRI B. B. SAYANAK)

their valour, strength and courage for any future war between India and China and India and Pakistan. They should not wage war against the Maharashtrians. If they want to wage war against the Maharashtrians, I request my friends to take away the Police force from the border area and to come up in any number : we are going to face this challenge. I am saying this because of bad experience in border area.

I wish to say something about the Mahajan Commission Report. We are opposing the Mahajan Commission Report.

MR. SPEAKER.—The Hon. Member should conclude. He is only indulging in repetitions.

SRI B. B. SAYANAK.—We are opposing this Mahajan Commission Report because that Report is perverse, one sided, partial and full of inconsistencies. That is why, we have been requesting the Central Government to solve this border dispute on the basis of village as a unit geographical contiguity and simple majority and wishes of the people.

Sir, I wish to touch one other matter and that is regarding transfers. According to me, this Mysore Government is a Government of Lingayat. I say this because generally Government officers are transferred from one place to another once in three years ; they are transferred after three years. But one D.C. by name Sri Maharudriah is working there for more than 4½ years. He is kept there because he is a Lingayat. Otherwise, as in the case of other D.Cs., he too would have been transferred out.

SRI G. CHANDRAKANTH.—Sir, I take strong objection to mention of caste even though I am not a Lingayat.

SRI AZEEZ SAIT.—I rise to a point of order. Is it proper for the hon. Member Sri Sayanak to make allegations on the basis of community and on presumptions ?

MR. SPEAKER.—I uphold the point of order raised by Sri Azeez Sait. Sri Sayanak should not make allegation without knowing the rules. He could make general remarks. Sri Sayanak should conclude his speech.

SRI B. B. SAYANAK.—When the Opposition Leader and Sri H. Siddaveerappa have taken more than 1½ hours, why are you depriving me of my right ?

MR. SPEAKER.—I quite appreciate the grievance. But there should be self-regulation. The whole debate should have been over by 12 O'Clock. We should meet again at 2-30 P. M. In order to accommodate members, we are sitting a little longer. The hon. Member should not try to imitate others and exceed the time given. He can do the right thing and set an example.

Sri B. B. SAYANAK.—There was one Doctor at Bailhogal, who was due for retirement after one year. But he was transferred to another place although he was not due for transfer. So he requested the Government to continue him in that place.

Mr. SPEAKER.—The hon. member should not plead individual cases for transfers or cancellation, or promotions. The member is expected to speak in public interest and not in the interest of individuals.

Sri B. B. SAYANAK.—There should not be any injustice to any person in this State. That is my complaint. I will leave this transfer business here.

I have some comments about the Transport Department. The charges of the road transport are very high. The private buses are charging the lowest rate. There is a private bus plying from Bangalore to Hubli and the charge is Rs. 18.

Mr. SPEAKER.—This debate is not meant for going into details. On the Appropriation Bill, only general arguments are advanced.

B. B. SAYANAK.—I am sorry you are curbing my rights. If that is the case, I will stop my speech.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಈ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಶನ್ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಹಣವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವ ಮುನ್ನ ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಎಂತಹ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಸಮಯ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವಾದರೂ 29 ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ರೋಗಪೀಡಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು. ಕೆಲವರು ಪಾನ-ಪ್ರಿಯರು, ಕೆಲವರು ವಿಲಾಸ-ಪ್ರಿಯರು, ಕೆಲವರು ನಾಮ್‌ಕಾವಾಸ್ತೆ ಇರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಕೆಲವರು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಕ್ಷಾಮಾಣಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ನಾವು ಇತ್ತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು, ಎಷ್ಟು ಸಭ್ಯರು, ಎಷ್ಟು ನೀತಿವಂತರು ಎಂಬುದನ್ನು ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಇವರು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಎಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟಿ.ಬಿ.ಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಟಿ.ಬಿ.ಯ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಇದ್ದಂತಹ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇವರಿಗೆ ಪಾಠಿಯಗಳನ್ನು ಓದಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಅವರ ಕೆಲಸ. ಅನೇಕ ಇಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು, ಈ ಕಾಟ ತಡೆಯಲಾರದೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಅದರೂ ವರ್ಗವಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬರುವಂತಹ 200—250 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರಬಾರದು ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ರೋಗಪೀಡಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು, ಆ ಮಾತು ಹಾಗೆ ಕೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯ ನೌಕರನು ಕೂಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಹೆಲ್ತ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಫಿಸಿಕಲ್ ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ ಇರಬೇಕು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರ್ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಶನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅವರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವವರಿಗೆ ಕ್ಯಾರೆಕ್ಟರೂ ಬೇಡ, ಫಿಸಿಕಲ್ ಫಿಟ್‌ನೆಸ್ಸೂ ಬೇಡ, ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಶನ್ನು ಬೇಡ, ಸಭ್ಯತೆಯೂ ಬೇಡ, ವಿನಯಶೀಲತೆಯೂ ಬೇಡ, ಯಾವುದೂ ಬೇಡ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಕ್ಷಭುತ್ವ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಈ ರೀತಿಯ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೇ ಬೇಡವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಜನರ ಪಡಿಪಾಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಲಾಸಪ್ರಿಯ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ರಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬೇರೆಯವರ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಜೆ 5½ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕದಹಾಕಿದ್ದರು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು ಸ್ಕೂಲ್ ಟೀಚರ್ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಲೆತಿದ್ದರು. ಅದೂ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇದು ಶೋಚನೀಯ ವಿಚಾರ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ, ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಯಾವರೀತಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕುಡುಕರು, ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ವಿರಾಸಿಪ್ರಿಯರು ಇಂತಹವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವರೀತಿ ಇದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ? ಇದು ನಾರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಲ್ವಡಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದ ದೇಶ. ಎಂತಹ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇಶವಿದು! ಅಂದಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ 6 ತಿಂಗಳು, 8 ತಿಂಗಳು, ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ರೋಗಪೀಡಿತರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅಂತಹವರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಯಾರ ಮೇಲೂ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ. ಸಂಖ್ಯಾಬಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೆ, ದೇಶಕಟ್ಟುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾಗಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರೇ ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಬೇಡ, ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ—ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಅತಿರೇಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊಣೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದೆ. 1972ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಈಗ ಇಬ್ಭಾಗವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡಿಸೀಕರಿಸುವ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವಿದೆಯೋ ಎಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಚಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈವಾಡ ಇದೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಭಾಗಸ್ಥರಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚಲಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಷ್ಟೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣದ ಕೋಠಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಇವರೂ ಸಹ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಮಾಡಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಒಂದು ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರುವಾಗ ಅವರು ಇಂತಹ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದು! ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ನೆರವು ಏನು, ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವೆಷ್ಟು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೋಸರ ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ, ಇಡೀ ಜನತೆಯ ಹಿತ ಇನ್ನೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಎಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಆಗಲೀ ಎಂತಹ ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸವಾಗಿರಲೀ, ಎಂತಹ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಾಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಹಾಗೂ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಮಪ್ಪಿಯ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೊನ್ಯರ ಹಾಗೂ ಬಡ್ಡಿಗೋನ್ಯರ ಕೊಡುತ್ತಿದಾರೆ. ನಾವು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿರುವ ಹಣ ಯಾವ್ಯಾವ ಸಹಕಾರನಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದಿಮೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಎಷ್ಟು, ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಇವನ್ನು ಒಂದೂ ಆಡಳಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 20—30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜನರು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? 538 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚುಹಾಕಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ 3 ಕಾಸು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ಕೊಆಪರೇಟಿವ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಸಹಾಯರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಷ್ಟು, ನಮಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದುದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು. ಖಾಸಗೀ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿಯವರು 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉಳಿಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತು 165 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಯಕ್ರಿಫಲ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ 165ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಯಾವ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಂದ ಹಣ ವಾಪಸ್ಸು ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಇ ರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಈಗ ಫೇಲಾಗಿದೆ. ಅದು ವಾಣೀವಿಲಾಸಸಾಗರದಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ. ತನ್ನ ಪಕ್ಷ ಇರುವ ನಂಸ್ಥೆಗೆ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಳಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದು ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಏಕಮಾಡಬೇಕು?

11-00 A.M.

ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಂಗಳು ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರ ಪ್ರಭಾವ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಅಂತ ಅಂದರೆ ಚಿಕ್ಕಬಿದರೆ ಹಳ್ಳ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದುಹಳ್ಳ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿ ರಿವಿಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಟ್ಟುಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರಂತೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಳ್ಳಗಳು ಇವೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಳ್ಳ ಎಂಬುವಾಗಿ ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಈ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ರಸ್ತೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಒಂದು ಹೊಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸದ ಅಂದಾಜಾಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾಮ್ಕಾವಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜೇಬಿಗೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಲೈನ್ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಎರಡು ಆಡಿ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಹಾಕಬೇಕು ಇದು ಯಾವುದೂ ಮಾಡದೆ ಬರೀ ನೆಲಸಾರಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಕಲ್ಲು ನರಿಯಾಗಿ ಡ್ರೆಸ್‌ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಇರುವ ಕಡೆ, ಪುಡಾರಿಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ, ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಇರುವ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಿಂದ ನಶ್ಚಯಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 17 ಸಾವಿರ ಲೋಪದೋಷ ಇವೆ, ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಅದೇ ಆಡಿಟರು ಮತ್ತೆ 24 ಸಾವಿರ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ವಾಲ್ವ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಇದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಷಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಯಾವುದೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ 538 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ನೀವು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಜ್ಯುಡೀಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಬಾಡಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ತಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿ, ಭದ್ರಾವತಿ ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ನಿಜಾಂಶ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನ್ನಡೆ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕೂಡ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟಿರುವ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವುದರ ಮೂಲಕ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ತಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಐಸಿಸಿ ನಡೆದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾರು ಊಟ ಹಾಕಿ ಸಿದರು? ಅಥವಾ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಎಐಸಿಸಿ ಆದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡಿಸಿದರು? ಇದರ ಹಿಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರು ಅಥವಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತರಹ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಚಕಾರ ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನು ನಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರ ಅಳಿವು ಅಥವಾ ಉಳಿವು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಾವು ಜವಾಬುಕೊಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಸಾಣಿಕೊಪ್ಪ (ಕಿತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಂದದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಬಂಗಾಳ, ಬಿಹಾರ, ಯು.ಪಿ. ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದೇನೂ ಅಂತ ದೊಡ್ಡ ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೈನಕ್ಕರವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಿಮ್ಮತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಖಾನಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಾನಾಪುರ ಆಗಲಿ, ಬೆಳಗಾಂ ಆಗಲಿ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಭಾಗದಲ್ಲಾ ಗಲಿ ಎಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗಿದ್ದೂ ಕೂಡ ನಮಗೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕೆಡುಕಾದ ವಿಚಾರ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ, ಸುಖವಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿದೆ ಎನ್ನು ವಂತಹ ಮಾತು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುಂಬೈ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಸೇನೆಯ ಗಲಾಟೆ ಯಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದರು. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು, ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೂಚೇಲುಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂದೆಂದೂ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾವನೆ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಎಂದೆಂದೂ ಕೂಡ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಜನ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದೆವು, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರು

ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆವು, ಕೇವಲ ಬಾರ್ಡರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಒಂದು ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆವು, ಆಗ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಸರ್‌ದೇಶಾಯಿ, ಸೈಯನಕ್ ಮತ್ತು ನಂದಿಹಾಳ ಮುಂತಾದವರು ಏನೋ ಹೇಳುವರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದು ಅರಿವಾಗಿದೆಯೇ! ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ತೂರಿದರು, ಚಪ್ಪಲಿ ಎಸೆದರು. ಆಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬಂದು ಆದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸ ಬೇಕಾಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಬಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಹೆದರಿದರು, ಆಗ ಪೋಲಿಸರು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಾಯಿತ್ತು. ಸಾಂಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುವನ ಎಂಬ ಸ್ಥಾ ಹೋಟೆಲಿದೆ, ಮಂಗಳೂರಿನ ಜನರು ಅದನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್‌ನವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಬೇಕಾದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಲೂಟಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಎಸ್‌ಪಿ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕೇವಲ 150 ಅಡಿ ದೂರ ವಿರುವ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ. ಪೋಲೀಸಿನವರು ನುಮ್ಮನಿದ್ದರು, ಕನ್ನಡಿಗ ಎಸ್.ಪಿ. ಇದ್ದರು, ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವವರು, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವ ಬೆಪೆನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗದ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶ ಬರಬೇಕು, ಬೆಳಗಾವಿ ನಮ್ಮದು, ಅಲ್ಲ ಮರಾಠಿಗರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯವರೂ ಇರಬಹುದು, ತೆಲುಗರು, ತಮಿಳರು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಮುಸ್ಲೀಮರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯಿಂದ ಬಹಳ ನಂಷತ್ತು ನಮ್ಮದು ಹೋಗಿದೆ, ಖಾನಾಪುರದ ಅರಣ್ಯ ಹೋಯಿತು, ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಪ್ರದೇಶ ಹೋಗುವುದು, ಹೇಗಾದರೂ ಬಾರ್ಡರ್ ಗಡಾಜಿಗೆ ಒಂದು ಕೊನೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿದೆವು. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನಾವು ಇರಿಗೇಷನ್, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಜತ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಂತ ಸಂಪತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಲಸು ರೀತಿಯಲ್ಲದೆ, ಬಸ್ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ, ಅವು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರುವುವು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಗರಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದೇನೂ ಭೇದವಾಡದೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಟೀಕಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮರಾಠಿಗರು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ನಾಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸ ಬಾರದಾಗಿತ್ತು. Those words may be expunged.

Mr. SPEAKER.—We are hard-pressed for time. I shall look into it afterwards.

Sri V. N. PATIL.—With regard to the issues faced by our State, I feel that our State is facing a dialemma. It is most unfortunate. A hostile atmosphere is created against the State Government with regard to the water problem, the border problem between Mysore and Maharashtra and so on. This kind of atmosphere has been created on account of the inactive attitude of our Government. The Government has taken these things very lightly. I humbly submit that our Government should have been more complacent in their approach. I do not want to bring all

(SRI V. N. PATIL)

the details before the House. But problems are coming up one after another and an embarrassing situation is being created between other States and Mysore and Mysore is being singled out. It is for the Cabinet to see as to how best they could rebut it, and if it is not done, I should say that they are doing a great dis-service to the State. When we approach the D.M.K. people they say that some injustice is done to us and that they will stand by it. When Dr. K. L. Rao wrote a letter, there was a rift between Mysore and Tamil Nadu Members of Parliament, which has created several difficulties.

My friend Sri Sayanak is not here at present. He said several injustices have been done to Maharashtrians. The Language Commission Report is there, which has taken maximum care of the minorities. This Report clearly shows that the interests of Maharashtrians have been taken care of and no injustice is done to them.

As regards protection to minorities in Maharashtra they have every right to get protections. But I want to ask Maharashtrians why there should be a bundh of Belgaum and Bombay on one and the same day? Why a separate date for Belgaum bundh was not chosen? It is only when the green signal is received by them from the Shiva Sena, they agitate and observe bundh etc. I feel that instead of wasting our energies on the language issues, we could as well devote more attention to the problems of minorities, the problem of agrarian reforms and problems to fulfill our aim of giving the land to the tiller. We should concentrate our attention towards the economic progress of the States rather than devoting our attention and wasting our energies on these linguistic problems. I, for one, feel that we have lost sufficient opportunity to represent the interests of the people and the State during this Budget Session both before the State leaders as also before the Central leaders. Instead of creating conflicts between one State and the other, we should try to establish friendly relations between States and States. There must be a polarisation of political parties on political ideologies rather than creating differences among the parties.

Coming to the problem in regard to our aim to give land to the tiller, I asked the Hon. Revenue Minister several times to let me know how much land is vested under the religious institutions and how many of such institutions are in possession of the lands for more than a year, he always said that we are going to bring in a legislation to see that land is given to the tiller. Hundreds of cases are coming before the Courts and District authorities. But no action has been taken by the Government so far to bring such a legislation to fulfill the aim of land to the tiller. The Ministry must therefore, assure this hon. House that those religious institutions which hold these lands for years together would be evicted and the lands would be taken possession of by the Government and the proceeds by way of sale of those lands etc., would be utilised for all religious temples and institutions.

Another question I asked the Hon. Revenue Minister repeatedly is in regard to section 121A wherein a notice is being served on landholders asking them to file their objections, if any, within a period of 30 days. I do not know what sort of objections could be filed by our illiterate agriculturists in such a short time. I request the Hon. Minister to consider this problem with a humanitarian approach and see that the time limit is extended at least to six months or one year, so as to enable the illiterate agriculturists to file their objections in response to the notice, served on them.

During this month itself, in a place like Hundgi in Humnabad taluka vandalism prevailed in a horrible way. But the police there also could not take any action in the matter. Several houses of Christians were burnt and the persons having photos of Dr. Ambedkar and Lord Buddha were actually burnt to death. Even then the police was unable to control the situation and take action properly. Sir, the Hon. Minister for Finance has brought the Appropriation Bill before this House through which he wants us to give sanction to the money required by him. But unless he serves the State and fulfils his duty to see that the funds are properly utilised in the best interests of the people and the State, how can we give our sanction to this Appropriation Bill? It was the duty of the Government to protect these minorities. Sir, I am bringing this specific instance to the notice of the Government, because the Government may jump to say that it was not brought to their notice. In Hundgi taluka the vandalism went to the extent of dragging the ladies out of the houses and several huts were burnt.

One more thing I wish to mention here is in respect of Bidar District which is the only district where not even a single irrigation project has been taken up so far. It is the duty of the Government to see that Bidar district is brought on par with other districts in the State and to take up some irrigation projects there by allotting funds required for that. We have been hearing about 'Karanja Project' for the last so many years, but so far nothing has been done. I want to know why this Government wants to adopt indifferent attitude towards Bidar District?

Finally, I want to submit that every year during the months of June and July, the blackmarketeers are reaping money by selling the nationalised text books at abnormal prices. The books are not available in time and in required number. The Government must see that nationalised text books are available to the students in required number. If there is a proper check and arrangement it would not be difficult for the Government to make available these text books to the students at the price fixed by them. Even my own child could not secure a nationalised text-book and he had to borrow it from some other student. When we are having such an irresponsible Government which does not yield to the constructive suggestions offered by the opposition members, I want to ask, what right it has to survive?

I would plead with the Government in the name of humanity to stop the atrocities that are being committed on minority communities

(SRI V. N. PATIL)

like the Harijans, Girijans etc. It the Government fails to stop these atrocities, I warn that these mirorities are bound to rise in revolt one day or the other and throw out this Government at any moment.

With these words, I conclude.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಶನ್ ಬಿಲ್ ಮೂಲಕ 531 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸಂಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸರಕಾರವು ತನ್ನ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಅಂದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಶಕ್ತಿ ಹೀನ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಂತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೈ ಲೆವೆಲ್ ಕಾಜವೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಸುಮಾರು ಕಳೆದ 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ? ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆ, ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜನತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೈ ಲೆವೆಲ್ ಕಾಜವೇ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಜವೇ ಖರ್ಚು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಆಗಿದ್ದು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗದೇ 12 ವರ್ಷದಿಂದ ನಿಂತಿದೆ ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ತೆಂಗಿನ ತೋಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಯೋಜನೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದೆ ಇದ್ದರೆ ಇಂಥ ಸರಕಾರ ಏತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದೇ? ಗಡಿ ವಿವಾದದ ನಿಯೋಗದ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜಪ್ರಭೆಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು ನಾನು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರಂತೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಇಂಥ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಹೆಡ್ಡಿಗೆ ಖರ್ಚು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ? ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಇದೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನೀತಿಯನು? ಹೀಗೆ ಇರುವುದಾದರೆ ಈ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ 537 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಾರ್ಡರ್ ಡಿಸ್ಪ್ಯೂಟ್ ಬಗೆಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಬಗೆಹರಿಸಲಿಲ್ಲ? ಅಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರು. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಏತಕ್ಕೆ ಬಗಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಜಮಾನರಾದವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದವನ್ನು ಕೂಡ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇವರಿಗೆ ಇದೆಯೇ? ಇವರಿಗೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಇಂದು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಜನತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಇರುತ್ತದೆಯೇ? ಆದರೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವ ಇದೆ. ಅವರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾಗಿ ನಾನು ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಬಂದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇರಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಖಳ ನಾಯಕರ ಮೆರವಣಿಗೆಗಾಗಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಜನ ಸಂಚಾರ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ವರದಿ ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಬಹುದು. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ

ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನುಳದ್ರು ಆಡಳಿತ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆ ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅಯೋಗ್ಯರಾದ ವರನ್ನು ಅದಕ್ಷರಾದವರನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯೋಗ್ಯರಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಈ ದಿವಸ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ ಯಾರು ಇವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿಸಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ದಕ್ಷರಾಗಿರಲಿ, ಮೇಧಾವಿಗಳಾಗಿರಲಿ ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ಅದಕ್ಷರೆಂದು ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಹುಚ್ಚರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಹುಚ್ಚರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಎನ್ನುವುದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಚ್ಚರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇತಿಹಾಸಗಳೇ ಸಾರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡು ಬಹಳ ಸತ್ಯವಂತ ಜನರಿದ್ದ ನಾಡು. ಇಂಥ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಸತ್ಯಸಂಧುದ್ದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರು ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ದಿನಂ ಪ್ರತಿ ನುಳ್ಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ನುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ದೇವರು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದನೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನ ಈ ಅಧಿಕಾರವೆನ್ನುವುದು ಶಾಶ್ವತವಾದುದಲ್ಲ—ಇದು ಬರುತ್ತದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಇವರ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ಈ 532 ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ಧ್ಯಾಂಕ್ಸ್‌ಗಳು.

ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಐನೂರು ಮೂವತ್ತೆರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಕೈಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಭಾಗ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುತ್ತಾರೆಂಬ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ದಿವಸ ಯಾರು ನೋಡಿದರೂ ಇವರ ಕೈಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೂ ಕೂಡ ಇವರ ಕೈಗೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಭಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಇವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ದುಡ್ಡೇನಿದೆ ಅದೇನೂ ಬಿಟ್ಟಿ ಬಂದ ದುಡ್ಡಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತವರ್ಗ ಏನಿದೆ ಆ ಜನರು ತಮ್ಮ ಮೊಗಿನಿಂದ ಅರೆದು ಕಷ್ಟಾರ್ಜಿತದಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಇವರ ಕೈಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದು ಎನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಬೆಲ್ಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಡೆಯಬಾರದು. I am not fond of hearing my own voice'. Though my voice is very sweet. I do not want to make anybody hear it. So please do not ring the bell and disturb me unnecessarily. ಹಾಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಬೆಲ್ಲನ್ನು ಹೊಡೆದರೆ ನನ್ನ ಥಾಟ್ಸೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—What are you talking ! I never rang the bell.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—You were going to ring it. I saw it. ನಾವು ಈ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೆ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆಂಥ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳಿಗಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಇವರು ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಇತಿಮಿತಿಯೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾನು ಹಳ್ಳಿ ಇಂದ ಬರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ನಡನ್ಯಣಿ. ನನ್ನ ಟಿ.ಎ. ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ನನಗೆ ಟಿ.ಎ. ಡ್ಯಾ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಊರಿನಿಂದ ನಂಜನಗೂಡಿನ ವರೆಗೂ ನನಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಟಿ.ಎ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ನನಗೆ ನಂಜನಗೂಡಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ III class ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ I class ರೈಲು ಛಾರ್ಜನ್ನು ಡ್ಯಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಸ್ವಂತ ಕಾರಿದ್ದರೂ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಮೂರನೆ ದರ್ಜೆ ರೈಲಿನಲ್ಲೇ ಬರಬೇಕಂತೆ. ನಾನು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುವು ದಿಲ್ಲವಂತೆ ಟ್ರೈನಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಕಾಲಹರಣ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳೆಷ್ಟು ಸಿಧಾನವಾಗು ತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಯಾರೋ ಮುಠ್ಠಾಳರು, ಅನಾಥರು, ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಲಾಗದಿದ್ದವರು ಸುಳ್ಳು ಟಿ.ಎ. ಡ್ಯಾ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನನಗೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸುಗಳಾದರೂ ಯಾವ ತರೆಹದಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದವುಗಳೋ ? ಏನೋ ! ನಾನು ಮೊದಲಂದಲೂ ಕಾರಿನಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ಟಿ.ಎ. ಡ್ಯಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆವರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಾವರ್ತಿ ಅವರ ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ ? ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಟಿ.ಎ. ಡ್ಯಾ ಮಾಡಿಲ್ಲ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜೇಕಾದರೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಿಬರಬಹುದು, ಟಿ.ಎ. ಡ್ಯಾ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಲೆಕ್ಕ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ನಡನ್ಯರಿಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಕಾರಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇರಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ; ಇಂದೆ ಅವರು ಯಾವ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ನನಗೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಪನಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ರೇಂಜ್ ಫಾರೆಸ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದಂತ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಚಳ್ಳಕೆರೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಅಂದಾಜು ಕೂಡ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಜೆಲ್ಲಿ ಜಮಾವಣೆ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಡ್ಯಾ ಮಾಡಿ ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜೆಲ್ಲಿನೂ ಇಲ್ಲ, ಜಮಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ ; ರಸ್ತೆಯಂತೂ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುಡ್ಡು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸಭೆಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಈಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾಗದವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೇನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡು ತ್ತಾರೋ ಮಾಡಲಿ. ನಾನು ಕಾಯ್ದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರು ಏನಾರೂ ಅಂಥ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ ಕೂಡಲೆ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸೊಸೈಟಿಯ ನೌಕರನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೂರನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಪಾಪ ಅವರು ಕೈ ಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನೆಂದರೆ ಆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಲ್ಲಂದ ವರ್ಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅತನನ್ನು 9 ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಅಲ್ಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿದ್ದಿಸಿ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಯವರಗೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಆ ಆಡಿಟರನ್ನು ತನ್ನ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪು ಎ ದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆಡಿಟರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ಅಂಥಾ ಆಡಿಟ್ ಪದ್ಧತಿಯಾದರೂ ಏತಕ್ಕಿರಬೇಕು ? ಅವಕ್ಕೇಕೆ ನಾವು ವ್ಯರ್ಥಾ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಬೇಕು ? ಆ ಆಡಿಟ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಬಜಾಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಟಿ. ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಒಂದು ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜಿಷ್ಟ್ರಾರ್ ಯಾವಾಗಲೂ ದಿನವಹಿ ಆಡಳಿತವಲ್ಲಿ ಇಂಟರ್‌ಫಿಯರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲಿ ಪೂರಾ ಮಾಲಡ್ಮನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು 26 ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಫೈರ್ ಮಿಸ್ಸಿಂಗ್ ಫ್ರಂ ದಿ ಆಫೀಸ್" ಎಂಬ ಹೆಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿರಬಹುದು. ಹೊಗ್ಗ ರೇಂಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಟಿಂಬರ್ ಸ್ಮಗ್ಲಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತು. ಆ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ಸರ್ವೇಟರು ಆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅಬೇಯನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರಂತೆ: ಕಾರಣ ಕನೆಕ್ಟೆಡ್ ಫೈರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಂದಾಗ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಸೂ ಹೋಯಿತು, ಸಸ್ಪೆನ್‌ಷನ್ನೂ ಹೋಯಿತು; ಎಲ್ಲಾ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಆದುದ್ದು ಏನಾಗಬೇಕು? ಆ ಫೈರ್ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು? ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಬಿದ್ದೆದು ಸಾವಿರ ಮಾಮೂಲು ಬಂದು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆಯಂತೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ —ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬಹುಶಃ ಆಂಧ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಷಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ತಾನು ಆಂಧ್ರದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿನವಳು ನಾನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನನ್ನ ಥಾಟ್ಸ್ ಕೆಡಿಸಬೇಡಿ ಸುಮ್ಮನಿರಿ. ಇನ್ನು ನಾನು ಆರ್ಟಿಜನ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೈನ್ ಬ್ರಾಂಚ್ 22 ಮತ್ತು ಸಬ್ ಬ್ರಾಂಚ್‌ಗಳು 8 ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿಮೆನ್ ಆರ್ಟಿಜನ್- ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ವಿಚಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ 12 ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟೈಪೆಂಡನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಗ್ಲಾಸ್ ಬೀಡ್ಸ್ ಡಾಯ್‌ಮಂಡ್ ಹಾಯುಜರಿ ವ್ಯಾಟ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜ್ಯೆಲರಿಂಗ್ ಈ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರ್‌ಗಳೇ ಇಂಲಲ್ಲ. ನುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈಗ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಒಬ್ಬರು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗರಿಗೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಸ್ಟೈಪೆಂಡು ಬೇರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ನೇ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇವರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇದರಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚುಗಳಾಗುತ್ತಲಿವೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ನಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಮಾಲ್‌ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಸ್ಮಾಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಹೋಲ್ಡರುಗಳ ಪೈಕಿ ವಿಧವೆಯಾಗಿರುವವಳಿಗೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಏಡೋ ಆದರೆ ಅವರಿಲ್ಲಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಟೀಚರಾಗಿ 120 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ ಇಂತಹ ಸ್ಮಾಲ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡದೆ ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರೆ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೇ?! ಇಂತಹವರಿಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೀವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಯೆಯಿಂದ ಇರುವವರು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆವತ್ತೆ ಲ್ಯಾಂಡು ರಿಫಾರಂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಡೆಲಿಗೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಕೌಜಲಗಿಯವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕಂಪತೋರಿ ಕಣ್ಣೀರು ಕೂಡ ಬಿಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರವರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಅವರಿಗೇಕೆ ಇವರು ಹೆದರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೋ ದೇವರು ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಯೆಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಾಗ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಏಕೆ ಅಂಜಬೇಕು. ಹೋದರೆ ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನ ಹೋಗುವುದು, ಹೋದರೆ ಕತ್ತೆ ಬಾಲ ಹೋಯ್ತು. ಇಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ನಾಳೆ ತಾವೇ ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸು ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಟ್ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ)

ಬರಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಾಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಬಾಳು. ಅವರು ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕು, ಯಾವ ತಂದೆ ತಾಯಿಯೂ ಮಗಳಿಗೆ ಗಂಡ ಸಾಯಲಿ ಎಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳೂ ಏನೋ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಬಾಳುತ್ತಾಳೆಂದು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದ ಅವರ ಗಂಡಂದಿರು ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದರೆ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಮಾಡ ಬೇಡವೇ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ದೇಶ ಭಕ್ತರು. ಕಾರ್ಯನಿಪುಣರು ಆದರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಅವರು ಸತ್ತುಹೋದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಲಾಲ್‌ಬಹದ್ದೂರು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರೂ ರಷ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದರು, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವಾಗ ಸತ್ತುಬಂದರು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಹೆಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರೂ ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರು, ಆದರೆ ಬರುವಾಗ ಸತ್ತು ಬಂದರು. ಹಾಗೆ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ನೀವುಗಳು ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರ ದಾರಿಯಂತೆಯೇ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನೀವಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವಷ್ಟು ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ಸೆಕ್ಯುಲರು ಸ್ಟೇಟು ಎಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಾರಿ ಬೆಳ ಗಾಂಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮುನಲ್ಮಾನರವರು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಆಗಿತ್ತು. ಇವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಇವರನ್ನು ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಇವರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ನಾನು ಇಲ್ಲದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ. ನಿಮಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಈಗ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಹಳ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟರು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಯಾರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಇದ್ದರೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅದೇ ಊರಿನವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಖಾತೆ ಬಗ್ಗೆ ಇವರೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇವರೇ ಅದೇ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡನ್ನಾದರೂ ಉಳಿಸಿ ಎಂದು ಸಲಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈ ಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುರುಬರ ಹುಡುಗ ಟೀಚರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇವರು ಲೋಕರ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಆಗಿ ಇಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರನ್ನು ಸಾಲಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾದವರು ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ಉದ್ಯೋಗಿಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರು ಮಾಡುವಂತಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರೇಗೌಡರು ಏಕೆ ವಿದ್ಯಾ ನಚಿವರಾಗಿರಬೇಕು? ಅವರ ಖಾತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನೂ ಇವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ. ಇವರ ಸೆಕ್ಯುಲರಿಜಂ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುನಲ್ಮಾನರೂ, ಕುರುಬರೂ ಮತ್ತು ಇತರರು ಜೀವನಲೇಬಾರದೆ? ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಟೀಚರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ನಾಚಿಕೆ ಗೇಡಿನ ಕೆಲಸ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶಂಕರಗೌಡರ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯನ್ನೂ ಇವರೇ ಬೇಕಾದರೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಲ್ಪ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಹೇಳಲು ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈಗ ನನಗೆ ಟೈಂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆಲ್ಲೂ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲೆಯೆ ತಕ್ಕಡಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮಂತಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಲೂ ನಾನೂ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಾದುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನನಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The hon. lady member made some observation. I can tell her that I never do it.

† Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—Mr. Speaker Sir, while opposing the Appropriation Bill, I want to speak on some points. As the time at my disposal is short, I will state them briefly.

I went through the Audit Report of 1970 and on page 3 of this report it is said :

> "Of the 17 concerns, whose accounts for their accounting years ending in 1968-69 were received in audit, two companies were in the stage of construction. 8 companies with a total paid up-capital of Rs. 364.46 lakhs made a profit of Rs. 27.61 lakhs (previous year Rs. 26.09 lakhs) while 7 other companies with a total paid-up capital of Rs 2,240·96 lakhs sustained a loss of Rs. 553.29 lakhs."

This is briefly the case of our Government Companies. It is very well known that affairs in the Bhadravati Iron and Steel Works and Mysore State Electricity Board are not up to the mark. I will speak on that when the Amending Bill of the Electricity Amendment Bill is taken up today afternoon.

I will show how the administration is not just. How every Minister whenever he goes and takes up a particular portfolio wants to do some good to his own constituency or to his own region, can be illustrated when we take the case of class II officers of the Educational Department of the Hyderabad Karnatak area. Some of the Class II Officers of the Education Department had put in 8 to 9 years of service as Head Masters in various places. But, all of a sudden when Sri S. R. Kanti became the Education Minister, the whole law was changed and they were reverted. There were many writ petitions in the High Court and the High Court gave a decision in their favour, Inter-State Seniority List was to be prepared.

The other day, I heard the Hon. Law Minister saying that they had nothing to do with the final Seniority list of the Department. It is the Central Government that does it. But when the file relating to the Teachers from the old Mysore area went very recently to the Hon. Education Minister, it was found that he had put a dissenting note and stated that this should not be done. The High Court has given time and directed that the final list must be prepared according to the instructions incorporated in the judgment. Again time was extended and now even though the opinion is in favour of those Teachers and even though the High Court has given judgment in the case, this Government has the audacity to go against that judgment and work according to its own whims and fancies and according to the whim and fancy of the Minister concerned. Since this is the attitude of the Government, how can it be stated that this Government is acting according to the true spirit of law? That is why, there is unrest among the Teachers and

(SRI D. B. KALMANKAR)

the personnel of the various Departments. Here is the case of poor Teachers. 84 Teachers are involved in this.

12-00 Noon

Now I would like to touch upon the affairs of the M.S.K. Mills. After the Mills were opened, the Management has been giving a deaf ear to the workers' legitimate demands. The strength of the workers which was 2,800, has been reduced to 1,200. Even then, the workers are giving the same production whi h 2,800 workers were giving. The quality has improved. Everything is all right with their work. Even the Management has admitted that it has made profits. In spite of all these favourable results, what has happened there ? Even the just demands of the workers are not fulfilled. They are being victimised. These workers, without detriment to their work, have been on hunger strike since 31st December 1969. When the Hon. Minister for Industries came to Gulbarga, the workers were given an appointment to meet him; but before the appointed time for interview, the Hon. Minister disappeared from the place. The workers are still labouring under many difficulties. If that is the state of affairs in an industry under Government management, the plight of labourers under private managements can be imagined. Where are the Labour Laws working ? The workers are made to work on Sundays and do work overtime on other days for one-fourth of the working hours. If Government fails to implement labour laws and follow anti-workers' policy in their own industries, how can they enforce those laws on other private managements and be in a position to dictate to them ? Here the fate of 1,200 workers is involved. In all sincerity and fairplay, the demands of the MSK Mills workers should be considered very sympathetically. Their demands are reasonable and deserve to be fulfilled. Let there be no delay in granting them lest it may affect production. If production is affected, it will not be a loss to the particular individual or this Government. It should be considered as a national loss and waste.

With these observations, I conclude.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗಡೆ:—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಲವ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿನಿಯೋಗದ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯವೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಮುಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಉಗುಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಣಕಾಸಿನ ವಿನಿಯೋಗದ ಮಸೂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತಹ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ವಿಚಾರ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಅಧಿವೇಶನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಬಿಡ್ಡಿನ ಕೊನೆಯದಿವನ ಅವರ ಸೌಮ್ಯ ರೂಪ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ:—ನಿಮ್ಮ ರೂಪ ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಗಡ್ಡ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅರೀತಿಯ ಉಗ್ರ ರೂಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ನನ್ನ ಗಡ್ಡದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಥೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ, Nobody is likely to come in contact with my beard.

Mr. SPEAKER:—Is it symbolic ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ ಒಂದು ತರಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಕುದುರೆ ಬ್ರೇಕ್ ಇಲ್ಲದ ಗಾಡಿ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರು. ಯಾವ ಕುದುರೆ, ಯಾವ ಬ್ರೇಕ್, ಯಾವ ಗಾಡಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥ ವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಲು ಎಷ್ಟು ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟು ಇದೆ, ಈ ಸಭೆ ಇದೆ, ಪೇಪರ್ಸ್‌ನವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವುಳ್ಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇವೆ. ಪಕ್ಷ ಇದೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣುಬ್ಬಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುವ 216 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಂಗುಲಗಾಮು ಇಲ್ಲದ ಕುದುರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—216 ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಕಣ್ಣಿಗೂ ಮಣ್ಣೆರಚಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅಪ್ಪಿ ತಪ್ಪಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂತಹ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸದಾಕಾಲ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸೆಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗದಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ನೋಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ವಾದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಾದಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದಂತ ಕೆಲಸಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ನಿರ್ದೋಷದಿಂದ ಇರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ವಾದ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೋಷವಾಗಿರ ಬಹುದು. ಅಂತಹ ದೋಷವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವ ನಮಗೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ದೋಷವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಲವಲವಿಕೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಶಂಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಮೊದಲು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವೊಂದು ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಏನುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಸೈನಿಕ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮೈನೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮರಾಠಿಗರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆರೋಪ ಅತ್ಯಂತ ಅನತ್ಯವಾದದ್ದು. ಮೈನೂರು ಜನತೆ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಸರಾಂತಂಹ ಜನ. ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮೈನೂರು ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 200 ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ. ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಮರಾಠಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 40 ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ. ಬಾರ್ಡರ್ ಏರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ರಸ್ತೆಗಳು, ನೀತುವೆಗಳು, ನೀರಾವರಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ವಗೈರೆ, ಆರೋಗ್ಯದ ಅನುಕೂಲತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡುತ್ತಿರೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಳೆದ 2–3 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬೆಳಗಾವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು. ನಾನು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋದಂತಹ ಕೆಲವು ಡೆಲಿಗೇಟ್‌ಗಳು ಒಂದು ಓಣಿಗೆ ಹೋದರು. ಆಗ ಕೆಲವು ಪುಂಡರು ಮರಾಠಿಗರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಕಾರಿನ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣನ್ನು ತೂರಿದರು. ಕಲ್ಲಿನ ಸುರಿಮಳೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು. ಕೂಗಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗಾಯ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಪುಂಡಾಟಿಕೆ ನಡೆದಿದೆ. ಪುಂಡಾಟಿಕೆ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಮರಾಠಿಗರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದು ಭೇದಭಾವ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾರೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ಕಿಟಕಿ ಗಾಜನ್ನು ನುಚ್ಚು ನೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನೂಕ್ಷ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಶ್ವಾಸ ಕದಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲಲ್ಲಿ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸ್ಯೆನಿಕ್ ಅವರು ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಶಿವಸೇನೆಯ ಪುಂಡಾಟಿಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವಸೇನೆಯವರು ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೊಟೇಲುಗಳು, ಮನೆ ಮಠ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನುಟ್ಟು ಸೂರೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸ್ಯೆಯನಿಕ್ ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಬರಲಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೈನಾರಿಟಿ, ಲಾಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟಿ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಒಂದು ಕೇಸಿನ ವಿಷಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪಗೌಡರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆದದ್ದು ಅವರು ಪಕ್ಷಾಂತರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶಿವಪ್ಪನವರು ನೆಲಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ರಾಜಕೀಯ ಪೊಟೀವ್ ಇತ್ತು ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತ 5–6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಇತರ ಆಫೀಸರು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಂದಾಯದ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅಕ್ರಮ ಮಾಡಿ, ಆಫೀಸರನ್ನು ಹೊಡೆದು, ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೇಡಿನ ಮನೋಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಏನು ಆರೋಪ ಮಾಡಿದರು ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಾಧುವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಏರಾಸ ಪ್ರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೀಗೆ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಏನೇನು ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಅಮೇರಿಕೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಾಗ ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬೇರೆ ಕಡೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿವ್ವಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು, ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಸ್ಟೇಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅವರು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಧಾನಸೌಧವಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ರೀಸರ್ಚ್ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಕೊಡಬಹುದೋ ಏನೊ. ಇನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮತ್ತಿತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೂಡ ಪುನಃ ಪುನಃ ಅದು ಹೋಗಬೇಕು, ಅದು ಬಿಟ್ಟೀ ರಾಯನ ಕಾಲದ ಕಂದಾಯ, ಅಧುನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂದಾಯ ಬಿಟ್ಟೀ ರಾಯನ ಕಾಲದ್ದು ಏನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ಬೇಧ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ – ಇದು ವರಮಾನದ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಕಂದಾಯವು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು. ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕೊಡತಕ್ಕ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಣಿಕೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಏನಿದೆ, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕಿನ ಪತ್ರಿಕೆ ಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕಂದಾಯ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನೋಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನೀವು ಎಕರೆಗೆ ನಂತಾನರಿ 8 ಆಣೆಯಂತೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಮತ್ತು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಏನುಸಂಬಂಧ! ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕರಪ್ಷನ್ನಿಗಾಗಲಿ, ಕಿರುಕುಳಕ್ಕಾಗಲಿ, ಯಾವ ಅವಕಾಶವು ಇಲ್ಲ. ರೈತನಿಗೆ ಇಂತಹ ಎಕರೆಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಜ್ಞಾನ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸೇಶನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿಲ್ಲವೇ? ಅಲ್ಲ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಕ್ಕು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುವುದು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೊರತು, ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ.

Sri S. SIVAPPA.—They were honest to do what they said before election. But you are dishonest. You never fulfilled your promise.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—That charge does not hold any water. It is true, before election we said that the Government is seriously considering the abolition of land revenue. The Government did consider very seriously and came to conclusion that it is not desirable to abolish land revenue in the interest of the ryots.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಕೂಡ ತಯಾರಾದುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಒಪ್ಪದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ. ಶಿವಣ್ಣ.—ಪ್ವಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸ್ಯಾಬಿ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಅವರಿಂದ ಓಟು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು, ಈಗ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಕ್ರಮವಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಬಲ್‌ಕುಲ್ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri D. B. KALMANKAR.—On the other day you promised to abolish Kandayam.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—1972ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೆ ಕಂದಾಯ ರದ್ದು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸಾರುತ್ತೀರೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿವೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಗ್ಗೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕ್ರೂರವಾದ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಭೀತಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿತಕ್ಕ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಕ್ಷದವರು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಾತ್ರ, ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1967 ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಈ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 5 ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಮಾತಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 1972ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಆರಿಸಿ ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಹೊಂಗನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು 3-4 ಜನರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಇವರ ಹೊಂಗನಸು ಏನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೋ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಭದ್ರವಾಗಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಆ ಭದ್ರತೆ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಬೇಕು, ಉರುಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಂಬಾ ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರು ಹೊಂಗನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ನಿರಾಶೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರವಾದ ಸರ್ಕಾರ, ಇದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಭಿಮಾನ ಪಡಬೇಕು.

12-30 P.M.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—The Hon. Minister must understand that 'majority' and 'minority' are only political categories. What may be a majority today may become a minority tomorrow and what may be a minority today may become a majority tomorrow.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I agree with the views of the hon. Member, and there is no difference of opinion so far as that is concerned. But, what I maintain very strongly is that Mysore Government is the

most stable Government in the country. No economic development is possible without political stability. ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರ ಕಾನ್‌ಷನ್ಸ್ ಕೇಳಿ ಕಾನ್‌ಷನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಓಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಹೊಸ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಈ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಓಟು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇವತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಕ್ರಾಕ್ ಆಯಿತು, ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ನಾವು ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಅಂತ ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರೆ :

" I tell them that they will be surely disappointed."

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೆಣಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಎತ್ತದೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲದೆ ಅವರ ಭಾಷಣ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಭಾಷಣ ಮುಕ್ತಾಯ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪಾಪ ಅವರು ಇಲ್ಲ ಈಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ಅವರೇ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿದವರು. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಜುಜುಬಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮೊನ್ನೆ ಎಲ್ಲೋ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಂದು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವರ ಪಾರ್ಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಂದುಸರ ಒಸ್ಸಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾರ್ಟಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉರುಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. 4 ದಿವಸದ ನಂತರ ಅಹಮದಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಏನು ಸಹಾಯ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಟಾಪ್ಲರ್ಸ್ ಅನ್‌ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಕಂಪೆನಿ ಅಂತ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಂಪೆನಿಯೇ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That started with your leader Sri S. Nijalingappa, who said : 'I do not rest until Indira Gandhi Government is toppled.'

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದವರು ನೀವೇ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೌಂದರ್ಯ ಏನೆಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಟಾಪ್ಲರ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೋ, ಟಾಪ್‌ಲೆಸ್ ಕಂಪೆನಿಯೋ ಯಾವುದು ? ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬೇಕು, ಅದರ ನೆನಪು ಈಗ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ ;

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸೌಂದರ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ಸಲ ಚುನಾವಣೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಾವು ಹೊರಗಡೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಇರುವವರೆಗೂ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಲ ಚುನಾವಣೆ ಯಾಗಿ ಜನತೆ ಒಂದು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಜನತೆ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಮ್ಯಾಂಡೇಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಅಷ್ಟು

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಧರ್ಮವೇ, ನ್ಯಾಯವೇ, ನೀತಿಯೇ ! ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ದಕ್ಷ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಡಳಿತ ಅಂತ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಸ್ತಿವೆಂಕಟೇಶ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಭಾನುವಾರದ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ನೀವೇ ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನನ್ನು ನಾವೇ ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ದೋಷ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು, ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಲಂಚದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಲಂಚ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಎಂದೆಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಫಿಲಂಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರು. ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪರ್ಕ ಬಂದಿತ್ತು, ಅವರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಲಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಲಂಚ ಕೇಳಿಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗಿನಿಂದ, ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಫಿಲಂ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರ್ ಹೇಳಿದ್ದು ಇದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದೇ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಅಂತ ಅಂದರೂ, ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕೂಡ ಅವರ ಧರ್ಮ ಹೌದು. ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಸ್ವಲ್ಪ ತಾರತಮ್ಯ ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ, ಮತ್ತು ಯುಕ್ತಾಯುಕ್ತತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಅವಕಾಶ ಈಗ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಮತ್ತು ಅನತ್ಯವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು, ಬರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳು ಸಾಧುವಾಗಿರಬೇಕು, ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ ಯಾವಾಗಲೂ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರೇಮ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂಶಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್.—ಫಿಲ್ಮಂ ಆಕ್ಟರ್ ಬಂದು ಕ್ಲಾಸ್ ಒನ್ ಅಫೀಸರ್ ಹತ್ತಿರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಯಾವರೀತಿಯೂ ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕ್ವಾಟಗರಿ ಇದೆ. ಬರೀ ಚೇಬರ್‌ಗೆ ಇನ್‌ವೈಟ್ ಮಾಡಿ ಊಟ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಲಂಚರುಷುವತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಫಿಲ್ಮಂ ಪ್ರಡ್ಯೂಸರ್‌ನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿದರೆ ಹೆದರಿಕೆ ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ವಿಧೇಯಕ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯನಭೆ ಯಾವುದೇ ತರಹ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒದಗಿಸಿದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, the Hon. Minister has not answered my point. I had made a charge against the atrocities committed by the police.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—Sir, there is also a calling attention notice on the same subject matter. I am going to make a statement tomorrow.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, daily the Chief Minister is saying that he will make a statement tomorrow. Yesterday he said that he will make a statement to-day.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, because the procedure requires that I have to send copies of the statement to the hon. Speaker who in turn will have to pass on the copies of the statement to the members concerned, I am saying that I will make a statement tomorrow. Otherwise, I am prepared to make a statement even to-day itself.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I want to know whether the Hon. Minister for Co-operation is prepared to produce the documents and place it on the Table of this House in respect of the matter relating to Sri Veerappa Gowda. I also want to know whether it is a fact that he is involved in such a case, and whether there is any *prima facie* case involved against him and if so, what is the action proposed to be taken by the Government.

ಶ್ರೀ ಶರಣ್ ಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್.—ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಅಬಾಲಷ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸ್‌ನ ಯುಟಿಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇರಬಹುದು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ತಜ್ಞರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Now, I shall put the motion to the House. The question is :

"That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1970 be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSES

Mr. SPEAKER.—Now, I will put the clauses to the House. The questions is :

"That clauses 2 and 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Schedule do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That clause 1, long Title and the Enacting formula do stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 1, etc., were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1970 be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1970 be passed."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise to meet again at 2-30 P.M.

The House adjourned at Forty-five Minutes past Twelve of the Clock and re-assembled at Forty Minutes past Two of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

STARRED QUESTIONS

to which oral Answers were given

Work Charged Establishment in Public Works Department

302. Sri V. N. PATIL (Humnabad).—

Will the Minister for Public Works be pleased to state:—

(*a*) whether the Public Works Department has got on its working staff, employees known as coolies on daily wage basis for the maintenance and permanent up-keep of the road condition;